

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

Ali İhsan KÖKTÜRK
CHP Zonguldak Milletvekili

Geçtiğimiz yıl içerisinde Rusya'nın en büyük petrol şirketi LUKOİL, Zonguldak'ta 8-10 Milyon ton kapasiteli 2,5 Milyar dolar proje bedelli bir rafineri yatırımı için EPDK'ya başvurmuştu.

Akabinde, EPDK Başkanı Yusuf Günay; "Lukoil'in yatırım talebini incelediklerini, Lukoil yetkililerinin EPDK'dan rafineri inşaatı için arazi tahsisi ile lisans konularında onay verilmesini talep ettiklerini ve bu talepleri inceleyip bir karar vereceklerini." beyan etmişti.

Yine, Lukoil Başkanı Vagit Alekperov'un, Enerji Bakanı Sayın Hilmi Güler ile birlikte sizi de Başbakanlık makamınızda ziyaret ettiği, Zonguldak Filyos'ta kurulacak 3 milyar dolarlık rafineri yatırımı için destek istediği basında yer almıştı.

Ancak, bizzat makamınızın ve Enerji Bakanı'nın Lukoil yetkililerine sürpriz bir öneri yaptığınız, Zonguldak yerine Samsun'a rafineri kurulmasını önerdiğiniz, kendi petrolünü işleyecek Lukoil'in ise bu öneriye sıcak bakmadığı, basında yer almıştı.

Basında yer alan bu haberler gerek sizin tarafınızdan gerekse Enerji Bakanı tarafından tekzip edilmemişti. Lukoil firması Zonguldak'a rafineri kurmayı, Karadeniz'den gelecek kendi petrolünü işleyecek olması nedeniyle istiyordu. Ancak, gereken izinleri alamayan Lukoil firması Bulgaristan'a yönelerek bu yatırımı Bulgaristan'da gerçekleştirmek üzere çalışmalara başladı.

Lukoil'in yaklaşık 2,5 - 3 milyar dolarlık, binlerce insanı çalıştıracak bu büyük yatırım haberi, içinden geçtiğimiz süreçte en fazla göç veren ve işsizliğin en yoğun olduğu iller arasında ilk sıralarda yer alan Zonguldak ilimizde büyük bir heyecan yarattığı gibi, ülkemizde işlenmiş petrol açığı bulunması ve bu petrolün Türkiye'de işlenmesinin istihdama ve ulusal ekonomiye katkı sağlayacağı göz önünde bulundurulduğunda, bu yatırımın Zonguldak'ta gerçekleşmesine izin verilmeyerek Bulgaristan'a yönelmesine neden olunması, kanaatimizce, sadece Zonguldak için değil ülkemiz için de büyük bir kayıp olmuştur.

Son günlerde ise; yine basında oldukça geniş yer tutan Çalık Grubu'yla ilgili gelişmeler, şahsınızın ve hükümetinizin Çalık Grubu ile yakınlığınıza atfedilen haberler, Lukoil olayındaki şahsınızın ve Enerji Bakanlığınızın tavrı konusundaki o zaman var olan ama bugünkü süreçte daha da büyüyen kuşku ve soruların yanıtlanması ihtiyacını doğurmaktadır:

1. Dünyanın en büyük petrol şirketlerinden Lukoil firmasının, Zonguldak'ta üç milyar dolarlık rafineri kurma projesine onay verilmemesinde Hükümetinizin Çalık Grubu'na verdiği Samsun - Ceyhan Boru Hattı Projesi etkili olmuş mudur?

2. Şahsınızın ve Enerji Bakanınızın, Zonguldak'a yatırım yapma kararında olan Lukoil firmasının ülkemizi terk ederek Bulgaristan'a kaçması pahasına Samsun'a zorlamasının nedeni nedir? Yatırımın Samsun'a yapılması önerisinde Çalık Grubunun sektöre yönelik çıkarlarıyla herhangi bir bağı veya bağlantısı var mıdır?
3. Lukoil firmasının bu şekilde yatırımdan vazgeçmesi; işsizliğin ve göçün en yoğun olduğu illerin başında gelen Zonguldak ve her üç gençten birisinin işsiz olduğu ülkemiz için, hem istihdam kaybı açısından, hem de işlenmiş petrol açığı yönünden ülke ekonomimiz bağlamında bir olumsuzluk yaratmamış mıdır?
4. Zonguldak İlının sorunlarının çözülmesine büyük oranda katkı sağlayacak çok büyük ve kararlı bir projenin, şahsınızın ve Enerji Bakanınızın yönlendirmesi sonucu Gerçekleşmemesinin Zonguldak halkı ve ekonomisi üzerinde yarattığı olumsuzluğu ne şekilde telafi etmeyi düşünüyorsunuz? Bunu telefı edecek aynı ölçekte bir projeyi Zonguldak'ta ne zaman yaşama geçireceksiniz?
5. Şahsınızın pazarlama anlayışı, ilk olarak, İtalyan lider Berlusconi ile olan yakın dostluğunuz sonrasında kendisini belli etmişti. Berlusconi'nin ricası üzerine devletin GSM operatörü Aycell ile Telecom İtalia'ya ait Aria isimli GSM operatörü birleştirildi. **Birleşme sonucu ortaya çıkan Avea'nın 3 milyar dolarlık zararı Hazine'ye yüklenmiş midir? Bunun devamı olarak bu ilişki Samsun - Ceyhan petrol boru hattının yapım işine de yansımış mıdır?** İtalyan devlet gaz şirketi ENI ile tarafınıza yakınlığı ifade olunan Çalık Grubu'na, 1.5 milyar dolarlık boru hattı yapım işi ihalesiz olarak verilmiş midir?
6. Boru hattının güzergâhı olarak Kayseri'den geçecek hattın daha uzun olması nedeniyle "maliyetin daha yüksek olacağı" yorumlarına neden olmuş, yapılan fizibilite çalışmalarında Sivas güzergâhının, Bakü-Tiflis-Ceyhan boru hattına paralel gideceği için **kamulaştırma maliyetinin 300 milyon dolar daha ucuz olacağı** belirlenmiştir. Bakanlığa aynı proje için **Ekinciler Grubu da başvurmuş**, güzergâhını da Sivas'tan geçecek şekilde düzenlemiştir. Buna rağmen, Samsun-Ceyhan Petrol Boru Hattı Projesi'nde, **hükümet, Çalık Enerji'nin projesini kabul etmiştir**. Çalık Grubunun projesinin tarafınızca kabulü ülkemiz açısından bir zarar doğurmamış mıdır? Doğurmuşsa bu zararın miktarı ne kadardır?
7. ABD Kalkınma ve Ticaret Ajansının damadınız Berat Albayrak'ın Genel Müdürlüğünü yaptığı Çalık Holding'e 562 bin 371 dolar hibe yardımında bulunduğu şeklinde basında haberler yer almıştır. Basında yer alan bu haberler gerçek midir? Gerçek ise; bu hibe yardımının Çalık Grubuna yapılmasında hangi ölçütler ve beklentiler etkili olmuştur?